Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 4. | Kontor: Nørregade 33, St. | 26. Januar 1901. | Udgaar hver Lørdag. | 17. Aarg.

Koster 50 Øre + Postpenge Kvartalet. Enkelte Numre 5 Øre. (Nærværende Nr. udgaar i 15,000 Eksempl.)

Redaktionen træffes hver Mandag mellem Kl. 2 og 4 paa „Dansk Kvindesamfund"s Kontor, Nørregade 33.

Artikler, som ønskes optaget i det førstudkommende Nummer af Bladet, maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag Middag.

Jubilæum.

(Med Billede).

Vi omtalte forleden den smukke Festlighed, hvormed Eleverne i *Tegne- og Kunstindustriskolen for Kvinder* fejrede dens 25-aarige Bestaaen den 4. Jan. Torsdagen den 10. gjorde 3 Deputationer, der ønskede at bringe den udmærkede Bestyrerinde deres Hyldest og Tak, Fru Professorinde Klein deres Opvartning.

Fru Jutta Møller og Frk. Anna Hjort bragte paa Dansk Kvindesamfunds Vegne dets „voksne fuldmyndige Datter", Tegneskolen, en varm, anerkendende Taksigelse saa vel i mundtlige som skriftlige Udtryk.

Frk. Henni Forchhammer og Fru Charlotte Norrie bragte for Dansk Kvinderaad Fru Klein, som er en af dets „syv Mødre", en lignende Taksigelse, og

Fru Professorinde Lund for „Cirklen" udtalte sig ogsaa varmt anerkendende.

* * *

Skolen oprettedes med det Formaal at give Kvinder Undervisning i Tegning og andre Kundskaber, som kan være dem til Nytte, naar de vil søge Erhverv i Industriens Tjeneste og herved fulgte man det sunde Princip kun at uddanne Elever til de Fag, hvor der var Udsigt til at faa Arbejdet nogenlunde godt betalt. — Kunstvævning og Knipling blev derfor *ikke* optaget paa Skolens Program.

Skoleplanen er lagt saaledes, at der meddeles de unge Piger samme Undervisning som det tekniske Selskabs Skole meddeler de unge Mænd; men at gennemføre dette har krævet en ikke ringe Energi og Udholdenhed hos Lederne. Lige saa fornuftigt som det betragtedes at ofre noget paa Sønnernes Uddannelse, lige saa urimeligt fandt Forældre det at gøre noget videre for Pigebørnene. Og disse selv havde i Reglen en meget overfladisk Forstaaelse af, hvad Arbejde er. At springe over Vanskelighederne er for Kvindenaturen, saadan som den er blevet formet af Forholdene, lettere end at overvinde dem ved Udholdenhed. Men takket være Skolens alvorlige og energiske Arbejde er det nu gaaet op for Bevidstheden, at den unge Pige, der vil drive det til noget i Kunstindustrien og erhverve en vellønnet Plads lige saa vel som den unge Mand maa ofre sin Ungdoms Aar til en grundig Uddannelse.

At dette Princip er slaaet igennem maa betragtes som en af Skolens store Fortjenester. Hvad man ellers kan have at indvende mod enkelte Dele af Undervisningsmetoden — det Trin, der her er naaet, at hæve Kvindearbejdet fra let Dillettantsyssel til virkeligt Fagarbejde, hvorved Kvinden kan udfolde sine særlige Evner og opnaa en uafhængig Stilling, er af saa stor Betydning, at det næppe kan overvurderes.

* * *

Det er en udmærket Illustration til Jubilæet ved en retrospektiv Udstilling at lade Skolen tale for sig selv. Især fanges Interessen af de Arbejder, som tidligere Elever har udført efter deres Afgang fra Skolen, thi her kan man følge Resultaterne ud i Livet.

Vi ser altsaa, at ikke faa af forhenværende Elever nu er knyttede til vore største kunstindustrielle og industrielle Etablissementer. Hofjuveler Dragsted beskæftiger ikke mindre end 6. Her er dygtige Arbejder i Cicelering, Gravering og Emaillering, udførte af disse. Der er et, som maa regnes for enestaaende: de uendelig fint og yndigt udskaarne Elfenbensrelieffer paa den kostbare Guldpokal (paa Udstillingen assureret for 10,000 Kr.), der af Juveler Dragsted er skænket til Skydebanen.

Her er Montrer fra den kgl. Porcellænsfabrik og fra Bing og Grøndahl, hvor vi træffer nogle af de Vaser, der vakte saa stor Opmærksomhed paa Pariserudstillingen og Navne som Frkn. Hegermann-Lindencrone og Garde.

Eksempel paa et dygtigt Kunstsmedearbejde er en lille fint udført Sølvskaal af Frk. Hoffmann.

Som kunstnerisk Tegner paa Geddes Fabrikker har Frk. Mygdal udstillet ganske udmærkede Sager, blandt hvilke vi særlig vil fremhæve en Damaskesdug, hvor de viltre vatrede Linier i Bunden paa en kunstnerisk Maade holdes i Ave af den stærkt stiliserede Bort af voksende Tulipaner.

Blandt de forskellige Illustratører

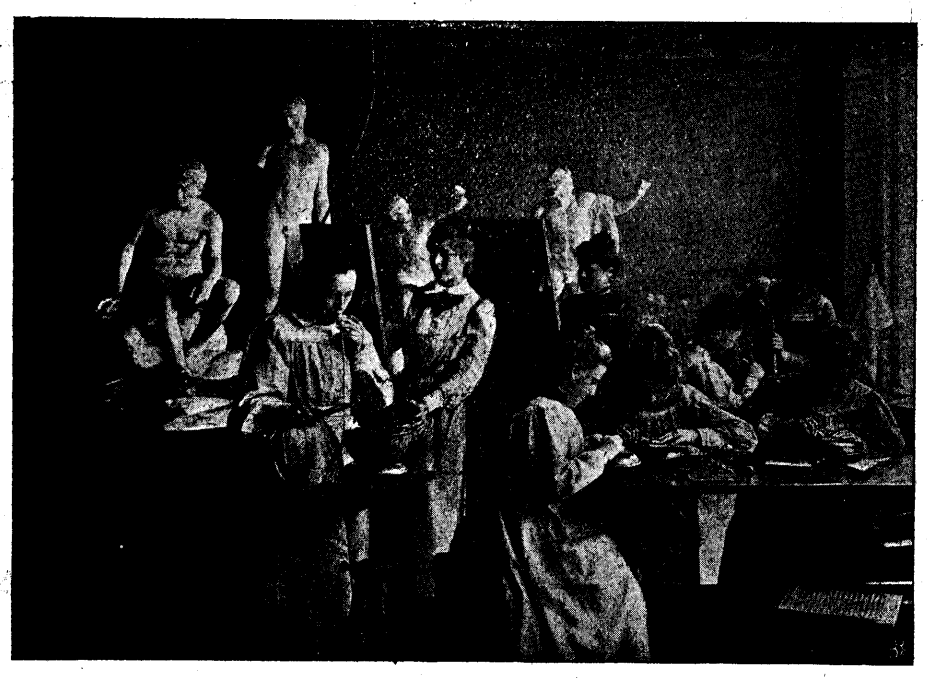

synes os Frk. Hahn mest fremragende. Om vi ikke tager fejl, er Frk. H. ansat ved et stort Firma i Hamborg og har derfra sendt ganske forbavsende Prøver paa sin Kunst. Her er især nogle Akvareltryk, hvor Frk. Hahn synes at have luret Japaneserne Kunsten af. Her er næsten den samme Blødhed og Finhed i Overgangen, samme storslaaede Enkelhed — med kun et Par Farver er en hel Naturstemning gengivet.

Frk. Christensen, der nu er egen Mester, endog en af Københavns store Snedkermestre, har udstillet et meget smagfuldt tegnet og solidt udført Dagligstuemøblement.

Alt i alt synes Soliditet at være Skolens Kendemærke — en fortræffelig Grund at opføre Fremtidens Bygning paa.

Børnene.

Skolen og „Storkespørgsmaalet".

I den her i Bladet førte Forhandling*) har man med Rette først og fremmest paakaldt Mødrenes Erfaringer; og de givne Indlæg har vist, at der er Hjem, som tager modigt og fast paa denne saa vigtige Sag. Men heller ikke Skolen kan stille sig fremmed overfor den, dels fordi Børnene ogsaa der kommer med deres paagaaedne Spørgsmaal — gør de det ikke, se det næppe til Ære for Skolen — delr fordi det menneskelige Legeme er en af de Ting, den er pligtig at oplyse sine Elever om.

Da jeg gik i Skole, ja selv da jeg blev forberedt til Lærerindegerningen, brugte man at gaa uden om dette Spørgsmaal. Man læste den Gang vistnok overalt Fysiologi, som om Mennesket var et kønsløst Væsen. At dette ikke er forsvarligt over for voksne Mennesker, navnlig da dem, som snart selv skal optræde som Lærere, kan man nu om Stunder vistnok let blive enige om — i Teorien i det mindste. I Praksis klares Spørgsmaalet ikke helt let selv over for voksne endsige da, naar det gælder Børn. Thi der er jo noget i, at Kønsorganerne ikke kan sidestilles med alle andre Dele af det menneskelige Legeme, Sanseredskaberne, Fordøjelsen o. s. v., fordi de staar i Tjeneste hos en Drift, der normalt kun raader i en begrænset Tid af Menneskets Liv — og da saa meget mægtigere — men som kan vaagne unaturlig tidlig. Man skal ikke vække den slumrende Løve, skal jo i det hele aldrig tale til Børn om noget, der ikke kommer dem ved. Men paa den anden Side viser Erfaringen, at Fortielsessystemet netop pirrer Nysgerrigheden; og Børnene kan bedst, mens de er i Uskyldighedsstanden, modtage denne Kundskab ligesom enhver anden med ren teoretisk Interesse. Skolen kan jo desværre ikke som Hjemmet vælge det Øjeblik, der passer for den enkelte, da den altid staar overfor Børn paa forskelligt Udviklingstrin. Hvad den giver, maa derfor gives paa mere varsom og upersonlig Maade.

Lad os da indrømme, at vi her staar overfor en Vanskelighed, men lad os se den i Øjnene, ikke skubbe den fra os. Der kommer en Tid, da det er af Vigtighed for et Menneske at kende Indretningen af sit eget Legeme; og Skolen skal paa dette som paa andre Omraader give Barnet Grundlaget for dets Levevisdom. Lad os derfor søge en Maade, saa at det kan gøres med let Haand og dog uden at blive overfladisk Kundskab, der ofte netop er den farligste.

Fru Aggersborg har i sit Indlæg peget paa det, der ogsaa for Skolen danner det bedste Udgangspunkt; Forplantningen i Naturen. Frøbel fortæller om sig selv, at han i Niaarsalderen ofte maatte høre sin Fader tordne fra Prædikestolen mod Sædelighedsovertrædelser i Menigheden og da altid følte sig dybt tynget af

*) Se Nr. 45—51 forrige Aarg.